

SPECYFIKACJA TECHNICZNA WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT ST-03 WODOCIĄG

OBIEKT: Budowa punktów pomiarowych na sieciach wodociągowych w Słupsku

INWESTOR: „Wodociągi Słupsk” Sp. z o.o. ul. E. Orzeszkowej 1, 76-200 Słupsk

WYKAZ SPECYFIKACJI TECHNICZNYCH

WYMAGANIA OGÓLNE	ST- 00
ROBOTY GEODEZYJNE	ST- 01
ROBOTY ZIEMNE	ST- 02
WODOCIĄG	ST- 03
ROBOTY ROZBIÓRKOWE	ST- 04
ROBOTY DROGOWE	ST- 05

SPECYFIKACJA TECHNICZNA ST-03

WODOCIĄG

1. WSTĘP	4
1.1. Przedmiot ST	4
1.2. Zakres stosowania ST	4
1.3. Ogólny zakres Robót objętych ST	4
1.4. Określenia podstawowe	4
2. WYKONANIE ROBÓT	4
2.1. Ogólne zasady wykonania Robót	4
2.2. Wykonanie podłoża pod przewody	4
2.3. Montaż rurociągów z żeliwa sferoidalnego	5
3. MATERIAŁY	6
4. SPRZĘT	10
5. TRANSPORT	10
6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT	10
6.1. Badanie materiałów użytych do budowy sieci wodociągowej	10
6.2. Kontrola jakości Robót	11
6.3. Próby szczelności	11
7. OBMIAR ROBÓT	11
8. ODBIÓR ROBÓT	11
9. PODSTAWA PŁATNOŚCI	11
10. PRZEPISY ZWIĄZANE	11

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot ST

Przedmiotem niniejszej Specyfikacji Technicznej są wymagania dotyczące wykonania i odbioru Robót związanych z budową sieci wodociągowej w ramach realizacji inwestycji pn. **Budowa punktów pomiarowych na sieciach wodociągowych w Słupsku.**

1.2. Zakres stosowania ST

Specyfikacja Techniczna jest stosowana jako jeden z elementów Dokumentów Przetargowych i Umownych przy zlecaniu i realizacji Robót wymienionych w punkcie 1.3., w ramach realizacji zamówienia podanego w pkt. 1.1.

1.3. Ogólny zakres Robót objętych ST

1.3.1 Ustalenia zawarte w niniejszej specyfikacji dotyczą prowadzenia Robót przy wykonaniu sieci wodociągowej wraz z wykonaniem wypustów i obejmują:

- (a) wykonanie przewodów sieci wodociągowej
- (b) montaż armatury i urządzeń na sieci wodociągowej
- (c) wykonanie przejść pod przeszkodami i skrzyżowań z istniejącym uzbrojeniem terenu,
- (d) wykonanie włączeń do istniejącej sieci
- (e) wykonanie dezynfekcji i prób szczelności.

Uwaga:

Roboty ziemne związane z wykonaniem sieci wodociągowej ujęto w ST-02.

1.4. Określenia podstawowe

Określenia stosowane w niniejszej ST są zgodne z określeniami podanymi w ST-00 „Wymagania Ogólne” oraz obowiązującymi odpowiednimi Normami Technicznymi (PN i EN-PN), Warunkami Technicznymi Wykonania i Odbioru Robót (WTWiOR).

2. WYKONANIE ROBÓT

2.1. Ogólne zasady wykonania Robót

Wykonawca Robót jest odpowiedzialny za jakość ich wykonania oraz za zgodność z Dokumentacją Projektową, ST i poleceniami Inspektora Nadzoru. Ogólne wymagania dotyczące Robót podano w ST-00.

Zastosowane przy realizacji niniejszych Robót rozwiązania techniczne muszą być zgodne z odpowiednimi normami zaś przyjęte materiały muszą posiadać niezbędne aprobaty, certyfikaty, atesty i deklaracje zgodności.

Roboty związane z układaniem przewodów ciśnieniowych należy wykonywać zgodnie z wymaganiami podanymi w „Warunkach technicznych wykonania i odbioru sieci wodociągowych” opracowanych przez COBRTI INSTAL, wymaganiami normy PN-EN 805:2002 wytycznymi producenta i wymaganiami szczegółowymi podanymi poniżej.

2.2. Wykonanie podłoża pod przewody i uzbrojenie

Jeżeli nie podano inaczej w wytycznych producenta rur oraz w dokumentacji projektowej, podłoża powinny zostać wykonane zgodnie z poniższymi wymaganiami.

Przewody z materiałów zgodnych z wymaganiami podanymi w punkcie 2 niniejszej ST należy posadawiać na podsypce. Grubość warstwy podsypki powinna wynosić co najmniej 15 cm.

Szerokość warstwy podsypki powinna być równa szerokości wykopu. Podsypka powinna być

zagęszczona do wskaźnika zagęszczenia minimum 0,98. Zagęszczanie należy wykonywać warstwami o miąższości dostosowanej do wybranej metody zagęszczenia.

Dno wykopu powinno być wyrównane o 0,02 m poniżej rzędnej projektowanej przy ręcznym wykonywaniu wykopu lub o 0,05 m przy mechanicznym wykonywaniu wykopu. W momencie układania przewodu wyrównuje się te różnice.

W sytuacji, kiedy nastąpiło tzw. przekopanie wykopu, tj. wybranie warstwy gruntu poniżej projektowanego poziomu ułożenia przewodu, należy uzupełnić tę warstwę piaskiem odpowiednio zagęszczonym

Podłoże powinno być tak wyprofilowane, aby rura spoczywała na nim jedną czwartą swojej powierzchni. Podłoże powinno być wykonane zgodnie z wymaganiami punktu 7 normy PN-EN 1610.

2.3. Montaż rurociągów z żeliwa sferoidalnego

Jeżeli nie podano inaczej w wytycznych producenta rur oraz dokumentacji projektowej montaż przewodów należy przeprowadzić wg poniższych zasad ogólnych:

Opuszczanie i układanie przewodu na dnie wykopu może odbywać się dopiero po przygotowaniu podłoża. Przed opuszczeniem rur do wykopu należy sprawdzić ich stan techniczny - nie mogą mieć uszkodzeń - oraz zabezpieczyć je przed zniszczeniem poprzez wprowadzenie do rur tymczasowych zamknięć w postaci zaślepek, korków itp. Przed zakończeniem dnia roboczego bądź przed zejściem z budowy należy zabezpieczyć końce ułożonego rurociągu przed zamulaniem.

Rury można opuszczać do wykopu ręcznie lub przy użyciu sprzętu mechanicznego.

Układanie odcinka przewodu odbywa się na przygotowanym podłożu. Podłoże profiluje się w miarę układania przewodu, a grunt z podłoża wykorzystuje się do stabilizacji ułożonej już części przewodu poprzez zagęszczenie po jego obu stronach.

Łączenie przewodów może być wykonane ręcznie lub przy użyciu specjalnego urządzenia mechanicznego. Przed przystąpieniem do wykonania połączenia należy sprawdzić czystość kielicha oraz ułożenie uszczelki. Następnie, w celu zminimalizowania oporu należy wewnętrzną część kielicha posmarować środkiem zalecanym przez producenta. Przy połączeniu należy zwrócić uwagę na to, aby osie łączonych odcinków przewodu pokrywały się, zaś przy łączeniu kielichowym bosy koniec rury wszedł do miejsca oznaczonego na niej. Złącza powinny pozostać odsłonięte, z pozostawieniem wystarczającej wolnej przestrzeni po obu stronach połączenia, do czasu przeprowadzenia próby szczelności przewodu. Przewody powinny być układane ze spadkami podanymi w Dokumentacji Budowy. Nie wolno wyrównywać kierunku ułożenia przewodu przez podkładanie pod niego twardych elementów, takich jak np. kawałki drewna, kamieni itp.

Przewody powinny być ułożone w gruncie w sposób uniemożliwiający:

- zamarzanie w nich wody w okresie zimowym,
- uszkodzenia pod wpływem obciążeń zewnętrznych,

niekorzystny wpływ uzbrojenia podziemnego (obciążenie fundamentami itp.).

• 2.4. Montaż komór dla przepływomierza elektromagnetycznego kołnierzowego – studnia pomiarowa DN1200

W wyznaczonym przez geodetę miejscu posadowienia studni pomiarowej, należy wykonać podsypkę piaskową na rzędnej min. 0,6m pod spodem rury o grubości min. 10cm, wyrównaną i zagęszczoną do $I_s > 0,95$. Na uprzednio przygotowanej podsypce należy wykonać fundament betonowy z betonu klasy C25/30 o stopniu wodoszczelności W8 o grubości min. 20cm, w którym zatopiona będzie rura wznosząca studni co najmniej do połowy głębokości fundamentu. Przejście rurociągów przez komorę wykonać jako szczelne za pomocą wkładki In-situ z dodatkowym uszczelnieniem łańcuchem uszczelniającym. Po wykonaniu szczelnych przejść przez ścianę studni pomiarowej, należy zamontować za pomocą złączy rurowo-kołnierzowych przepływomierz elektromagnetyczny kołnierzowy dostarczony przez Inwestora. Następnie zamontować opaskę do nawiercania pod ciśnieniem dla rur żeliwnych wraz z zasuwą w celu montażu ciśnieniomierza również dostarczanego przez Zamawiającego. Następnie zamontować stożek wznoszący, który w miejscu połączenia z rurą wznoszącą należy uszczelnić uszczelkami dostarczonymi przez

producenta studni. Następnie zamontować pierścienie odciążające, a wokół studni wykonać polbruk. Właz studni powinien spełniać wymagania klasy D400. W studni należy zamontować drabinę żłazową.

• 2.5. Montaż komór dla przepływomierze sztychowego – studnia pomiarowa DN1000

W wyznaczonym przez geodetę miejscu posadowienia studni pomiarowej, należy wykonać podsypkę piaskowo-cementową na rzędnej min. 0,6m pod spodem rury o grubości min. 10cm, wyrównaną i zagęszczoną do $I_s > 0,95$. Na uprzednio przygotowanej podsypce należy wykonać fundament betonowy z betonu klasy C25/30 o stopniu wodoszczelności W8 o grubości min. 10cm., a następnie wykonać podmurówkę z bloczków betonowych do wysokości ok. 10cm ponad wysokość wierzchu rurociągu. Następnie należy zamontować opaskę do nawiercania pod ciśnieniem dla rur żeliwnych wraz z zasuwą w celu montażu przepływomierza sztychowego. Na gotowej podmurówce umieścić płytę prefabrykowaną betonową o grubości min. 10cm z centrycznym otworem o średnicy 10cm. Następnie rurę trzonową za pomocą kątowników oraz śrub wykonanych ze stali nierdzewnej mocujemy do płyty betonowej tak, aby komora w trakcie zasypywania nie mogła się przesunąć. Następnie zamontować stożek wznoszący, który w miejscu połączenia z rurą wznoszącą należy uszczelnić uszczelkami dostarczonymi przez producenta studni. Właz studni powinien spełniać wymagania klasy D400. W studni należy zamontować drabinę żłazową.

3. MATERIAŁY

Ogólne wymagania dotyczące materiałów podano w specyfikacji ST-00 „Wymagania ogólne” pkt. 2. Wszystkie materiały użyte do realizacji wodociągu winny być przedstawione do akceptacji przez Zamawiającego przed wbudowaniem.

3.1. Asortyment zastosowanych materiałów, wymagania

Do wykonania robót należy stosować rodzaj materiału, zgodny z Dokumentacją Projektową. Materiały użyte do budowy powinny spełniać warunki określone w odpowiednich normach przedmiotowych, a w przypadku braku normy powinny odpowiadać warunkom technicznym wytwórni lub innym umownym warunkom.

Materiały określone w Dokumentacji Projektowej muszą spełniać co najmniej, określone poniżej parametry techniczne:

3.1.1. rury i kształtki żeliwne:

Wodociąg należy realizować z rur z żeliwa sferoidalnego z wewnętrzną powłoką cementową lub poliuretanową PU; o połączeniach kielichowych, o klasie min. C40 - zgodnie z dokumentacją projektową, zgodnych z normą PN-EN 545.

Rury z wewnętrzną powłoką cementową – wykładzina wewnętrzna z zaprawy cementowej na bazie cementu hutniczego o dużej odporności na siarczany; grubość wykładziny z zaprawy cementowej zgodna z normą PN-EN 545:2010

Rury z żeliwa sferoidalnego z wewnętrzną powłoką PU muszą posiadać zabezpieczenie fabryczne zewnętrznej i wewnętrznej powierzchni:

- wewnątrz powłoka poliuretanowa o grubości min. 1,3 mm,
- zewnątrz powłoka ochronna powierzchni rur pokryta aktywną warstwą cynku o gramaturze minimum 200 g/m² lub powłoka z metalicznego stopu Zn-Al o grubości min. 400 g/Zn-Al/m² oraz powłoka z materiału wykańczającego (powłoka bitumiczna lub epoksydowa) o grubości min. 70 μm.

Kształtki z żeliwa sferoidalnego o połączeniach kielichowych lub kołnierzowych (zgodnie z dokumentacją) winny być jednego producenta i systemu tożsamego z producentem rur, wg PN-EN-545:2005.

Wewnętrzna i zewnętrzna powłoka z farby epoksydowej nakładanej metodą proszkową o grubości min. 250 μm i nie większej niż 800 μm.

Dla wszystkich połączeń kołnierzowych należy stosować śruby, nakrętki i podkładki ze stali

nierdzewnej.

Tabela: Minimalne grubości rur z żeliwa sferoidalnego dla sieci wodociągowej

Średnica wewnętrzna DN [mm]	Średnica zewnętrzna DE [mm]		Grubość ścianki rury e [mm]	
	Wymiar nominalny	Odchyłka graniczna	Wymiar nominalny	Odchyłka graniczna
80	98	+1 / -2,7	6,0	-1,3
100	118	+1 / -2,8	6,0	-1,3
125	144	+1 / -2,8	6,0	-1,3
150	170	+1 / -2,9	6,0	-1,3
200	222	+1 / -3,0	6,3	-1,5
250	274	+1 / -3,1	6,8	-1,6
300	326	+1 / -3,3	7,2	-1,6
350	378	+1 / -3,4	7,7	-1,7
400	429	+1 / -3,5	8,1	-1,7
450	480	+1 / -3,6	8,6	-1,8
500	532	+1 / -3,8	9,0	-1,8
600	635	+1 / -4,0	9,9	-1,9

3.1.2. rury i kształtki z PEHD:

należy stosować rury i kształtki z tworzywa sztucznego z PEHD o parametrach nie gorszych niż PN16, SDR11 dla PE HD 100, zgodnie z normą PN-EN 12201. Rury nie mogą być produkowane z re-granulatu. Rury muszą być koloru czarnego lub niebieskiego z oznaczeniem do sieci wodociągowych.

3.1.3. zasuw:

- a) ciśnienie robocze PN10 (1,0 MPa) lub PN16 (1,6 MPa),
- b) rodzaj połączenia – kołnierzowe,
- c) połączenie pokrywy z korpusem – bezśrubowe lub na śruby wykonane ze stali nierdzewnej A4, wpuszczone i zabezpieczone odpowiednią masą zalewową,
- d) materiał:
  - o korpus – żeliwo sferoidalne min. EN-GJS400 zgodnie z EN1563 z ochroną antykorozyjną za pomocą powłoki z proszków epoksydowych, grubość powłoki ochronnej min. 250µm i nie większej niż 800 µm. Zgodność zabezpieczenia antykorozyjnego z odpowiednimi normami musi być potwierdzona przez niezależny instytut badawczy.
  - o uszczelnienie pokrywy z korpusem – za pomocą uszczelki zagłębionej w korpuse,
  - o klin – z żeliwa sferoidalnego lub mosiądzu z pełnym przelotem nawulkanizowany zewnętrznie i wewnętrznie powłoką EPDM. Prowadzenie klina w prowadnicach będących integralną częścią korpusu zasuw, stała nakrętka klina wykonana z mosiądzu lub materiału porównywalnego. **Wymagane jest wzmocnienie prowadnic klina,**
  - o wrzeciono wykonane ze stali nierdzewnej walcowanej z uszczelnieniem minimum potrójnym,
- e) trzpień teleskopowy ruchomy w obudowie – całość oryginalna danego producenta zasuw,
- f) koniec przedłużenia trzpienia (teleskopowy) zasuw powinien znajdować się na głębokości ok. 15-25cm od powierzchni terenu i być wyprowadzony do skrzynki ulicznej,
- g) skrzynkę uliczną do zasuw z żeliwa lub z PEHD o wysokości min. 270mm z pokrywą żeliwną o wymiarach o średnicy min. 150mm, w przypadku lokalizacji skrzynki w terenie nieutwardzonym; teren wokół skrzynki należy umocnić w promieniu min. 0,25m licząc od trzpienia o ile w dokumentacji projektowej nie wskazano inaczej.

3.1.4. hydranty:

- a) Ciśnienie robocze PN10 (1,0 MPa) lub PN16 (1,6 MPa).
- b) Korpus wykonany z żeliwa sferoidalnego min. EN-GJS400 zgodnie z EN1563.

- c) Pełne zabezpieczenie antykorozyjne (warstwa powłoki jak dla kształtek z żeliwa sferoidalnego):
  - o zewnętrzne – metodą proszkową przy użyciu farby epoksydowej,
  - o wewnętrzne – metodą proszkową przy użyciu farby epoksydowej lub emaliowane.
- d) Tłok uszczelniający (grzybek) wykonany z żeliwa sferoidalnego, całkowicie pokryty nieścieralnym, odpornym na starzenie tworzywem sztucznym z elastomerem.
- e) Dodatkowe zamknięcie w postaci kulowego zaworu zwrotnego.
- f) Wrzeciono i trzpień uruchamiający wykonane ze stali nierdzewnej. Nakrętka wrzeciona i tuleja prowadząca tłok uszczelniający wykonana z mosiądzu utwardzonego powierzchniowo.
- g) Uszczelnienie dławicy typu o-ring (co najmniej podwójne – min. 2 uszczelki).
- h) Hydrant winien posiadać samooczyszczający system odwadniający. Odwodnienie powinno działać tylko przy pełnym zamknięciu hydrantu, w położeniach pośrednich i przy otwarciu odwodnienie powinno być szczelne. Króciec do odwodnienia hydrantu należy umieścić w warstwie żwiru (50x50x30cm) o granulacji 8÷16mm.
- i) Zamknięcie przepływu wody w hydrancie musi odbywać się poprzez tłok lub grzybek uszczelniający, który blokuje przepływ w tulei (gnieździe). Grzybek wykonany z mosiądzu utwardzonego powierzchniowo. Niedopuszczalne są rozwiązania, gdzie gumowy tłok (grzybek) zamyka przepływ w nieobrobionym odlewie korpusu hydrantu.
- j) Wszystkie montowane hydranty muszą posiadać świadectwo dopuszczenia wydane przez Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej w Jozefowie koło Otwocka.

3.1.5. inne materiały oraz oznakowanie uzbrojenia:

- a) opaski do nawiercenia i nasuwki trójdzielne - połączenia przyłączy - muszą posiadać korpus z żeliwa sferoidalnego min. EN-GJS400 i zabezpieczony antykorozyjnie jak dla armatury zgodnie z pkt 3.1.3. Opaska mocująca powinna być wykonana z blachy nierdzewnej kwasoodpornej taśma o grubości min. 1,5mm wykonana ze stali 1.4571 (lub równoważnej), z izolującą podkładką gumową. Śruby i nakrętki mocujące w wykonaniu ze stali nierdzewnej.
- b) dla zasuw i hydrantów oraz innych elementów wskazanych w dokumentacji należy stosować oznaczenie za pomocą tabliczek aluminiowych umieszczonych na wysokości ok. 1,5 m na istniejących trwałych obiektach budowlanych lub specjalnych słupkach stalowych/betonowych. Oznaczenia te należy lokalizować w odległości nie większej niż 5m od opisywanego obiektu. Dla tablic oznaczających zasuwę obowiązuje tło niebieskie. Na tabliczce należy oznaczyć domiary w [m] poprzez wybicie wartości numeratorem o wysokości znaków min. 15 mm i ich zaznaczenie w sposób trwały kolorem niebieskim.

3.1.6. beton

beton zgodny z PN-EN 206-1. Klasa ekspozycji betonu XC2 dla środowiska mokrego i sporadycznie suchego. Minimalna zawartość cementu 280 kg/m³. Współczynnik wody do cementu powinien wynosić 0,65. Beton powinien spełniać normę dla klasy wytrzymałości na ścislenie C25/30.

3.1.7. komora z PP: wymagania dla rury trzonowej, redukcja – stożek wznoszący, wąż z pierścieniem odciążającym, bloki oporowe,

Rura trzonowa powinna być wykonana z polipropylenu o gęstości min. 910kg/m³ i sztywności obwodowej SN=8 kN/m² wg normy PN-EN ISO 9969. Dla przepływomierzy elektromagnetycznych średnica rury trzonowej DN/ID min. 1200mm, natomiast dla przepływomierzy sztycowych DN/ID min. 1000mm. Stożek wznoszący z otworem wążowym o średnicy 600mm wykonany z polipropylenu, w rozwiązaniu systemowym producenta rur wznoszących. Połączenie rury trzonowej ze stożkiem wznoszącym za pomocą kielicha z uszczelką. Zwieńczenie studzienek z płytą górną z wążem powinno być montowane na odpowiednio przygotowanej konstrukcji nośnej dostosowanej do warunków obciążenia ruchem tj. na podłożu wzmocnionym prefabrykowaną płytą odciążającą z betonu zbrojonego z otworem dostosowanym do luźnego wstawienia rury trzonowej lub stożka redukującego średnicę komory. Płyta górna ze zwieńczeniem żeliwnym powinna być oddzielona od wierzchu rury trzonowej szczeliną konstrukcyjną o szerokości co najmniej 50 mm. Korpusy wążów żeliwnych powinny być zabezpieczone przed przesuwaniem w trakcie formowania nawierzchni drogowej. Studzienki usytuowane w jezdniach dróg lub innych

miejscach narażonych na obciążenia dynamiczne (grupa 3 i grupa 4 wg PN-EN 124:2000) powinny posiadać zwięźczenie klasy D400 wg PN-EN 124:2000. **Włazy muszą posiadać logo Spółki „Wodociągi Słupsk”, jak pokazano na poniższym zdjęciu.**

Dopuszcza się stosowanie studni DN1200 z kręgów betonowych. studnie pomiarowe betonowe:

należy stosować studnie z kręgów zgodnych z PN-B-10729 jako kompletne z prefabrykowanych elementów betonowych i żelbetowych łączonych na uszczelki gumowe, zapewniające całkowitą szczelność (bet. min. C35/45, nasiąkliwość $n_w < 4\%$, mrozoodporność – F-150, rodzaj gumy dostosowany do przewidywanej agresji chemicznej), elementy denne winny być wykonane fabrycznie. Dla studni o głębokości powyżej 3,0m należy stosować kominy złączowe DN1000mm. Całość studni (komora robocza, przejście kanałów przez ściany studni, przykrycia, stopnie złączowe) musi być wykonana fabrycznie. Dla studni projektuje się włazy żeliwne zgodnie z PN-EN124:2000 oznaczone logo „Wodociągi Słupsk” oraz pierścienie odciążające (w jezdniach, drogach wewnętrznych, wjazdach, parkingach, itp.).

3.2. Składowanie materiałów

Przechowywane materiały i urządzenia należy konserwować i przechowywać zgodnie z wymaganiami norm przedmiotowych i zaleceniami producenta oraz w sposób umożliwiający łatwą identyfikację danej partii materiałów.

Składowanie materiałów powinno odbywać się w warunkach zapobiegających zniszczeniu, uszkodzeniu lub pogorszeniu ich własności technicznych. Należy bezwzględnie stosować się do instrukcji składowania opracowanej przez producenta. Transport i składowanie rur i kształtek muszą być przeprowadzane przy ciągłej obserwacji właściwości materiałów i zewnętrznych warunków panujących podczas procesu. tak aby wyroby nie były poddawane żadnym szkodom.

Szczeliwo, łączniki, kołnierze i inne materiały pomocnicze należy przechowywać w magazynach lub pomieszczeniach zamkniętych, w skrzyniach lub pojemnikach.

Poszczególne partie rur, dostarczone przez wytwórcę powinny posiadać deklarację zgodności zgodnie z ZN-G-3150, zawierające informacje wystarczające dla zidentyfikowania wszystkich rur.

Deklaracja powinna zawierać co najmniej:

- nazwę i adres dostawcy wydającego deklarację,
- identyfikację wyrobu (oznakowanie rur, partia, seria lub numer serii, ilość rur w partii i źródło pochodzenia),
- normy (PN-EN ISO/IEC 17050-1:2005) lub inne dokumenty normatywne odnoszące się do wyrobu, określone w sposób wyczerpujący, jasny i dokładny,
- inne dodatkowe informacje, jak technologię wykonywania połączeń zgrzewanych rur PE, wyniki przeprowadzanych badań,
- datę wystawienia deklaracji,
- podpis i stanowisko, względnie inny równoważny sposób identyfikacji osoby upoważnionej,
- oświadczenie, że deklaracja została wydana na wyłączną odpowiedzialność dostawcy.

Wyroby z tworzyw sztucznych są podatne na uszkodzenia mechaniczne, w związku z czym:

1. należy chronić je przed uszkodzeniami pochodzącymi od podłoża, na którym są składowane lub przewożone, zawiesi transportowych, stosowania niewłaściwych urządzeń i metod przeładunku,
2. Rury w prostych odcinkach, składować w stosach na równym podłożu, na podkładach drewnianych o szerokości nie mniejszej niż 0,1 m i w odstępach 1 do 2 metrów. Nie przekraczać wysokości składowania ok. 1 m,
3. Rury w kręgach składować na płasko na równym podłożu na podkładach drewnianych, pokrywających co najmniej 50% powierzchni składowania. Nie przekraczać wysokości składowania 2 m.
4. Rury o różnych średnicach powinny być składowane oddzielnie, a gdy nie jest to możliwe, to rury o większych średnicach i grubszych ściankach powinny znajdować się na spodzie. To samo dotyczy układania rur na środkach transportowych.

5. Szczególnie należy zwracać uwagę na zakończenia rur i zabezpieczać je ochronami (korki, wkładki itp.).
6. Nie dopuszczać do składowania materiałów w sposób, przy którym mogłyby wystąpić odkształcenia (zagięcia, zagniecenia itp.) - w miarę możliwości przechowywać i transportować w opakowaniach fabrycznych.
7. Nie dopuszczać do zrzucenia elementów.
8. Niedopuszczalne jest „wleczenie” pojedynczych rur, wiązek lub kręgów po podłożu.
9. Zachować szczególną ostrożność przy pracach w obniżonych temperaturach zewnętrznych ponieważ podatność na uszkodzenia mechaniczne w temperaturach ujemnych znacznie wzrasta.
10. Transport powinien być wykonywany pojazdami o odpowiedniej długości, tak by wolne końce wystające poza skrzynię ładunkową nie były dłuższe niż 1 metr; rury w kręgach powinny w całości leżeć na płasko na powierzchni ładunkowej.
11. Kształtki, złączki i inne materiały powinny być składowane, w sposób uporządkowany, z zachowaniem wyżej omawianych środków ostrożności.
12. Tworzywa sztuczne mają ograniczoną odporność na podwyższoną temperaturę i promieniowanie UV, w związku z czym należy chronić je przed:
  - o długotrwałą ekspozycją słoneczną,
  - o nadmiernym nagrzewaniem od źródeł ciepła.

Składowanie transport i rozładunek rur należy wykonywać zgodnie z zaleceniami dostawcy elementów.

4. SPRZĘT

Ogólne wymagania dotyczące sprzętu podano w ST-00 pkt. 3.

5. TRANSPORT

Ogólne wymagania dotyczące transportu podano w ST-00 pkt. 4.

Wykonawca jest zobowiązany do stosowania jedynie takich środków transportu, które nie wpłyną niekorzystnie na jakość robót i właściwości przewożonych towarów. Środki transportu winny być zgodne z ustaleniami ST oraz projektu organizacji robót.

Transport rur i kształtek oraz studni musi być tak przeprowadzony, aby wyroby nie uległy uszkodzeniu.

Przewóz rur może być wykonywany wyłącznie samochodami skrzyniowymi. Rury powinny być zabezpieczone przed zarysowaniem przez podłożenie tektury falistej i desek pod łańcuchy spinające boczne ściany skrzyń samochodu.

Załadunek, rozładunek i transport materiałów wykonywać zgodnie z zaleceniami producenta/dostawcy elementów.

Materiały i urządzenia należy transportować w opakowaniach fabrycznych, zgodnie z zaleceniami producenta.

Transport powinien zapewniać:

- stabilność pozycji załadowanych materiałów,
- zabezpieczenie materiałów przed uszkodzeniem,
- kontrolę załadunku i wyładunku.

6. KONTROLA JAKOŚCI ROBÓT

Ogólne zasady jakości Robót podano w ST-00 pkt. 6.

6.1. Badanie materiałów użytych do budowy sieci wodociągowej

Badanie to następuje poprzez porównanie cech materiałów z wymaganiami Dokumentacji

Projektowej, ST i odpowiednich norm materiałowych.

6.2. Kontrola jakości Robót

- a) sprawdzenie zgodności wykonania wodociągu z Dokumentacją Projektową, ST i poleceniami Inspektora Nadzoru,
- b) sprawdzenie szczelności
- c) sprawdzenie jakości wykonania,
- d) sprawdzenie usunięcia wszystkich usterek.

Materiały przeznaczone do wbudowania powinny posiadać atest producenta oraz uzyskać przed wbudowaniem akceptację Inspektora Nadzoru z wpisem do Dziennika Budowy.

6.3. Próby szczelności

Wodociąg należy poddać próbie szczelności zgodnie z PN-B-10725, PN-EN 805.

7. OBMIAR ROBÓT

Obmiar Robót polega na określeniu faktycznego zakresu Robót oraz podanie rzeczywistych ilości użytych materiałów. Ogólne zasady obmiaru Robót podane są w ST-00 pkt 7.

Jednostką obmiaru jest:

- 1 mb - dla wodociągu,
- 1 kpl. - węzeł hydrantowy,
- 1 kpl. - dla wykonania prób szczelności.

8. ODBIÓR ROBÓT

Ogólne zasady Odbioru Robót podano w ST-00 pkt. 8.

Odbiór Robót może nastąpić tylko w przypadku pozytywnego wyniku przeprowadzonych prób, pomiarów, badań i inspekcji, jak również wykonania prac zgodnie z Dokumentacją Projektową, ST i poleceniami Inspektora Nadzoru, a także odpowiednimi normami i przepisami.

9. PODSTAWA PŁATNOŚCI

Ogólne wymagania dotyczące płatności podano w ST-00 pkt. 9.

Płatności za wykonanie robót, przy realizacji niniejszej inwestycji zgodnie z zakresem Umowy, stanowią nierozdzielalną część płatności za ww. elementy przedstawione w ST-00.

Koszty robót wodociągowych, związanych z realizacją niniejszej inwestycji Wykonawca uwzględni w cenie jednostkowej związanej z daną pozycją Przedmiaru Robót.

Roboty na sieci wodociągowej, związane z realizacją niniejszej inwestycji, obejmują między innymi wszystkie koszty związane z:

- dostawą i wykonaniem rurociągów, w tym wypustów do granic nieruchomości wraz z przełączeniami,
- wykonaniem przejść pod przeszkodami i skrzyżowań z istniejącym uzbrojeniem terenu,
- dostawą i wykonaniem montażu armatury i zestawów hydrantowych,
- przygotowaniem i wykonaniem prób szczelności i dezynfekcji oraz badań jakości wody przez akredytowane laboratorium,
- odtworzenia terenu, itp.

10. PRZEPISY ZWIĄZANE

NORMY

PN-EN 805:2002	Zaopatrzenie w wodę. Wymagania dotyczące systemów zewnętrznych i ich części składowych
PN-B-10725:1997	Wodociągi. Przewody zewnętrzne. Wymagania i badania.
PN-87/B-01060	Sieć wodociągowa zewnętrzna. Obiekty i elementy wyposażenia
PN-EN 1074:2002	Armatura wodociągowa. Wymagania użytkowe i badania sprawdzające
PN-EN 545:2010	Rury , kształtki i wyposażenie z żeliwa sferoidalnego oraz ich złącza do rurociągów wodnych
PN-86/B-09700	Tablice orientacyjne do oznaczania uzbrojenia na przewodach wodociągowych
PN-B-10736:1999	Roboty ziemne Wykopy otwarte dla przewodów wodociągowych i kanalizacyjnych Warunki techniczne wykonania
PN-EN 197-1	Cement – część 1 : Skład, wymagania i kryteria zgodności dotyczące cementów powszechnego użytku
PM-EN 1092-2	Kołnierze i ich połączenia. Kołnierze okrągłe do rur, armatury, łączników i osprzętu z oznaczeniem PN. Kołnierze żeliwne.

INNE PRZEPISY

Wymagania COBRTI INSTAL „Warunki techniczne wykonania i odbioru sieci wodociągowych i kanalizacyjnych”,

Instrukcja montażowa układania rurociągów z rur żeliwnych

Instrukcja montażowa układania rurociągów z PE

UWAGA:

Brak przywołania jakiegokolwiek obowiązującego dla w/w robót przepisu prawa lub normy nie zwalnia wykonawcy z obowiązku jej stosowania przy realizacji robót.